

PRVI SLOVENSKI UČBENIK SOCIALNEGA DELA

Vida Miloševič, *Socialno delo*, Samozaložba, Ljubljana 1989

Končno smo tudi v Sloveniji dobili izviren učbenik za temeljni predmet stroke socialnega dela. To je knjiga Vide Miloševič *Socialno delo*, ki je pravkar izšla v samozaložbi. Način izdaje je posledica nesrečne okoliščine, da prvotni založnik, tj. Delavska enotnost, ne more več opraviti te naloge, in izraz materialnega položaja, v kakršnem sta danes tako socialno delo kot izobraževanje zanj.

Ker gre za prvi učbenik socialnega dela v Sloveniji, je tekst po strukturi, vsebini in slogu večnamenski. Uporaben je kot učbenik za študente Višje šole za socialne delavce, kot dopolnilno študijsko gradivo za socialne in druge strokovne delavce, zaposlene na tem področju, kot strokovna informacija o socialnem delu za širšo javnost in ne nazadnje kot polemika z nekaterimi stališči o socialnem delu.

Vsebina je razdeljena na deset poglavij: 1. Viri socialnega dela in njegove predpoklicne metode, 2. Profesionalizacija socialnega dela, 3. Značilnosti socialnega dela v svetu, 4. razvoj socialnega dela v Jugoslaviji do leta 1945, 5. Razvoj socialnega dela v novi Jugoslaviji, 6. Značilnosti socialnega dela kot stroke, 7. Temeljne prvine socialnega dela, 8. Metode socialnega dela, 9. Področja socialnega dela, 10. Odprta vprašanja izobraževanja za socialno delo.

Gljučna so poglavja o značilnostih, temeljnih prvinah in metodah socialnega dela, v katerih avtorica prikazuje bistvo socialnega dela kot stroke in znanosti. To stori tako, da opiše različne teorije in potopke socialnega dela v kapitalizmu in ob njih navede stališča kritikov.

Za celotno besedilo je značilna težnja korektno predstaviti različne poglede na vlogo in vsebino socialnega dela. Avtorica se zavzema za preseganje socialnega dela kot predvsem nudenja pomoči v socialnih težavah in poudarja prizadevanja za polno vključenost ljudi v družbeno življenje in delo. Ob tem opozarja na protislovja in nejasnosti pri opredeljevanju pojma in vloge socialnega dela. Zastavljanje vprašanj zlasti o posebnostih socialnega dela v socialistični samoupravni družbi, je pomemben prispevek k razvoju spoznanj o socialnem delu.

Knjiga je bogato dokumentirana in vzpodbuja k nadaljnjemu, bolj poglobljenemu študiju.

Značilnosti teksta so razumljivost, preglednost in sistematičnost, kar bo študentom olajšalo študij in vstop v bodoče strokovno delo, diplomantom pa preverjanje in osvežitev pridobljenega znanja. Posebna odlika besedila je skrb za lep slovenski jezik, ki je lahko tak samo, če je tudi misel jasna.

V današnji poplavi informacij je posamezna nova knjiga manj opazna kot nekoč. Zato moramo poudariti, da prva "domača" strokovna knjiga, ki je zrasla iz zbranih izkušenj in razmišljanj o socialnem delu v Sloveniji, vključenih v jugoslovanski in mednarodni okvir, predstavlja mejnik v razvoju stroke in vede o socialnem delu.

Težavne ekonomske, politične in socialne razmere postavljajo pred socialno delo nove, težke naloge, ob katerih bo moralo "izmeriti daljo in nebeško stran." Temeljni učbenik, ki daje sistematičen pregled nad tem, kar danes razumemo kot socialno delo, bo lahko pomoč in startna točka za vse, ki se ukvarjajo s tem zahtevnim področjem.

Zaključimo lahko z ugotovitvijo, da je Socialno delo Vide Milošević izhodišče za osmišljeno prakso in sistematično teoretično obravnavanje socialnega dela v Sloveniji in pomemben prispevek k razvoju te stroke v jugoslovanskem merilu. Mimo knjige Vide Milošević ne bo mogel nihče, ki bo bodoče pisal o socialnem delu pri nas.

Dr. Andreja Kavar-Vidmar

UČBENIK SOCIALNEGA PRAVA

Dr. Vera Jelčič, *Socijalno pravo u SFRJ, Knjiga prva, Socijalno osiguranje*, Informator, Zagreb 1989

Knjiga, ki jo prikazujemo, je učbenik za študente pravne fakultete v Zagrebu. Predmet "radno i socijalno pravo", katerega del obravnava, je obvezen tudi za študente oddelka za socialno delo na tej fakulteti.

Avtorji, ki v Jugoslaviji obravnavajo socialno pravo, socialno varnost ali socialno politiko, se morajo vedno najprej spopasti s terminološkimi problemij. Dr. Vera Jelčič v uvodnem delu ugotavlja, da pisci za isto vsebino uporabljajo različne izraze ter postavlja v hrvatsko-srbskem jeziku "enačbo" socijalno pravo = socijalna politika u užem smislu = socijalna zaštita u širem smislu = socijalno obezbeđenje. Če temu dodamo slovensko izrazoslovje, ki izraz "zaštita" prevaja kot "varstvo" ali kot "skrbstvo" in ki za "obezbeđenje" nima prave besede (varstvo se lahko zamenja z zaščita, Kržišnikova "preskrba" pa se v tem pomenu ne uporablja), je težavnost